

Kouluttaja valvoo
tarkasti ja ohjaa
suorituksia.

Ajokoulutus uusille urille

Pelastusalan uuden ajokoulutusjärjestelmän tarkoituksena on kehittää ja pitää yllä palomiesten ajotaitoa. Koulutusjärjestelmä perustuu yhtenäiseen ohjeistukseen ja koulutusmateriaaliin. Hankkeeseen kuuluu myös ajokouluttajien koulutus.

Teksti ja kuvat: Isto Kujala

Espoolainen ajokoulutukseen erikoistunut Tapaturva Oy sai Palosuojelurahastolta 50 % erityisavustuksen hankkeeseen. Hankkeessa Tapaturva järjestää kurssseja yhdessä Pelastusopiston kanssa. Kurssi toteutetaan lähi- ja etäkoulutuksena ja sen pituus on noin viisi päivää. Kurssille otetaan kultakin pelastustoimen alueelta yhdestä kahteen henkilöä.

Kaksiportainen järjestelmä

Aluksi koulutusjärjestelmä on kaksiportainen. Ensimmäinen porras on vuosittain kaikille pidettävä ajokoulutus, jonka lähiesimies pitää työvuorokoulutuksena. Kakkosportaan koulutus on syventävää ja se toteutuu koulutuksen saaneen ajokouluttajan toimesta. Myöhemmin on järjestelmään mahdollista lisätä kolmas ja neljäs porras. Kolmannen portaan koulutus tulisi jo nyt suunnitellun mukaisesti käsittämään erikoisautojen – esimerkiksi nostolava-auton – ajokoulutusta. Koulutusjärjestelmään on tarkoitus kytkeä myös sopimuspalokunnat.

Hankkeen tukena on ohjausryhmä, jossa on Kuntaliiton, pelastuslaitosten, Pelastusopiston, Helsingin palokoulun, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön ja Suomen Sopimuspalokuntien Liiton edustus.

Ajokouluttajien koulutus ja pilotointi sopimuspalokunnassa

Marras- ja joulukuun 2012 aikana koulutetaan ajokouluttajat. Heti ensimmäisen ajokouluttajakurssin jälkeen aloitetaan pilotointi valitujen ammattipalokuntien osalta.

Lähiesimiehille tarkoitettua Tapaturva Oy:n kehittämää opetusmateriaalia ja ohjeistusta pilotoitiin myös sopimuspalokunnissa. Pilotit järjestettiin Oulun VPK:lla 6.10. ja Peräseinäjoen VPK:lla 8.10.

Peräseinäjoen VPK:n ajokoulutuspilotointi toteutettiin harjoituslilla reilun kahden tunnin mittaisena koulutuksena. Koulutuksen pitivät palomies Jyrki Levelä ja VPK:n päällikkö Veikko Nevala. Koulutus alkoi Jyrki Levälän pitämällä oppitunnilla ja jatkui harjoitukse-

Ajoharjoittelu tapahtui pimeässä ja se lisäsi harjoituksen vaativuutta. Kouluttaja Jyrki Levelä antamassa ohjeita sammutusmies Tanja Ala-Kujalalle.

Palokunnan säiliöauto muodosti toisen ajokoulutuskohteen.

Tällaista koulutusta ei aiemmin ole palokunnan harjoituksessa ollut.”

na, jossa oli kaksi rastia: ajo peruspaloautolla ja säiliöautolla keiloilla rajatulla alueella. Harjoitukseen osallistui 20 palokunnan jäsentä ja kaikki kortilliset ajoivat kummallakin autolla.

”Tohtiiko ihan erinomaista antaa ...”

Pidettyä koulutusta seurasi asiantuntijana ajokouluttaja Veli-Matti Reinilä Tapaturva Oy:stä. Hänelle oli tärkeää saada palautetta pidetystä koulutuksesta ja opetusmateriaalista. Harjoituksen jälkeen käytiin aktiivinen palautekeskustelu.

Osallistuneet pitivät saamastaan koulutuksesta. Mielellään he olisivat antaneet kaikista arvosteltavista kohdista arvosanaksi erinomaisen, mutta pohjalaasittain mietittiin, että ”tohtiiko kuitenkin antaa

ihan erinomaista vai tyytyisikö vaan hyvään.”

Näin toteutettuna koulutus oli palokuntalaisten mielestä riittävän haastava. Tällaista koulutusta ei aiemmin ole palokunnan harjoituksessa ollut. Siksi koulutuspaketti on tullut enemmän kun tarpeeseen. Ainoana pienenä miinuksena todettiin ison joukon kouluttaminen harjoituksessa, jossa vain kaksi henkilöä pääsee kerrallaan ajamaan. Tosin luppoaika saatiin mukavasti kulumaan hyvähenkisessä joukossa tarinoimalla. Hyvä palaute johtui varmasti myös hyvistä kouluttajista – Jyrki Levälästä ja Veikko Nevalasta. He osasivat suhtautua oikein koulutettaviin ja rakentaa innostavaa vuorovaikutusta koulutettavien kanssa.

Tilaisuudessa oli mahdollista antaa myös ideoita ajokoulutuksen edelleen kehittämiseen. Peräseinäjoen VPK:n puheenjohtaja Tomi Mäki puki sanoiksi kouluttajina toimivien ajatuksia. Hänen mielestään ihan ehdottomasti tarvitaan nykyaikana verkkoperustainen materiaalipankki, josta voi hakea ajantasaista ajokoulutus- ja kaikkea muutakin palokuntakoulutusmateriaalia.

– Tarvitaan myös kunnollinen harjoittelupaikkaa, jossa voidaan ajaa liukkaan kelin ja maastoajon harjoittelua. Myös hälytysajoa tulisi voida turvallisissa olosuhteissa harjoitella, toteaa Mäki. ■